

Samenwerkingsverbanden delen hun ervaringen

Integraal programmeren: Rivierenland

De noodzaak tot integraal programmeren wordt steeds groter. Maar waar te beginnen? Wie heeft er tips? Wat zijn de valkuilen? In deze serie 'Samen werkt het!' worden samenwerkingsverbanden tussen gemeenten, provincies, woningcorporaties, waterschappen en netwerkbedrijven aan het woord gelaten die interessante ervaringen hebben opgedaan.

Samen met het COB levert Stichting Mijn Aansluiting via de Samenwerk-wijzer.nl tools en formats aan samenwerkingsverbanden tussen netwerkbedrijven en beheerders van de openbare ruimte. In deze reeks delen we veelgehoorde tips uit de praktijk. Dit keer vanuit Nine Bootsma, programma- en relatiema-

nager bij Waterschap Rivierenland. Samen met onder andere Liander en Vitens werkt het waterschap aan het vroegtijdig afstemmen van plannen. Dit samenwerkingsverband is net uit de startblokken, dus deelt tips uit de opstartfase.

Ondergrondse spaghetti

Verantwoordelijk voor de waterhuishouding van bijna een miljoen inwoners staat Waterschap Rivierenland voor een flinke opgave. Denk aan dijkversterkingsoperaties langs de grote rivieren, op te hogen boezemkeringen en extra aan te leggen afwatering. Op en rond de te verzwaren dijken staan vrijwel overal huizen verspreid, met onder de grond een spaghetti aan kabels en leidingen.

Voorheen ontving het waterschap plannen vanuit de netbeheerders op het moment van de vergunningsaanvraag. Dit is te laat om nog te kunnen adviseren, of er eigen werk aan te koppelen. Zonde! Door elkaar eerder op te zoeken creëer je deze mogelijkheid wel.

Maar hoe stem je als waterschap de plannen af als er in jouw gebied drie netbeheerders, vier drinkwaterpartijen en 27 gemeenten actief zijn? Partijen die stuk voor stuk druk zijn met hun eigen opgaven zoals klimaatadaptatie, de energietransitie

Ga gericht om tafel met de strategisch- tactische laag

(foto: Antea Group)

en de drinkwatertransitie. Voor Waterschap Rivierenland is het kristalhelder: de partijen hebben elkaar hard nodig. Want zonder samenwerking wordt ieders eigen opgave vrijwel onbeheersbaar.

Waar te beginnen?

Hoewel alle partijen echt wel inzien dat het vroegtijdig afstemmen van plannen veel kansen biedt, blijkt het toch veel tijd te kosten om de juiste mensen aan tafel te krijgen. De tip vanuit het waterschap is dan ook: zoek goed uit hoe de andere partij georganiseerd is, en ga gericht om tafel met de strategisch-tactische laag. Denk daarbij aan assetmanagers of gebiedsregisseurs; daar waar de strategische plannen gemaakt worden. Zorg vanaf het begin voor voldoende intern draagvlak; tot en met directieniveau is het belangrijk om mensen mee te nemen in wat je aan het doen bent.

Besprek belangen, uitdagingen en doelen

Er is gekozen om te starten met een kopgroep met daarin Waterschap Rivierenland, Liander en Vitens. Door de groep aanvankelijk klein te houden, kan snel geschakeld worden. De eerste stap voor deze kopgroep is elkaar goed leren kennen. Het samenwerkingsverband geeft aan dat het belangrijk is te zorgen voor een transparante setting, waarin de partijen zich vrij voelen om hun kaarten op tafel te leggen. Besprek wat elkaars belangen zijn en wat elkaars grote uitdagingen zijn. Daarmee creëer je een helder vertrekpunt.

Besprek ook waar iedereen kansen ziet, en formuleer een gezamenlijk doel. Voor deze kopgroep is dat om zo snel mogelijk een pilot te starten, een soort 'mini-programmeertafel', waarmee ervaring wordt opgedaan. In het meest ideale geval levert deze pilot mooie successcases op. En zo niet, dan is er ongetwijfeld veel lering uit te trekken.

TIPS VAN WATERSCHAP RIVIERENLAND

- * Zorg voor voldoende intern draagvlak
- * Wees open en transparant
- * Neem de tijd om elkaar goed te leren kennen
- * Doe ervaring op met een pilot

WELKE TOOLS RAADT WATERSCHAP RIVIERENLAND AAN?

- * Verkenning gemeenschappelijk belang
- * De drie voorbeeld-besturingsmodellen

TIP: TRAINING INTEGRAAL PROGRAMMEREN

In het voorjaar organiseren Mijn Aansluiting en het COB een Training Integraal Programmeren,¹ met daarin volop praktijkervaringen en concrete handvatten. Sluit aan bij de online-training of kom naar de trainingsdag in Vianen.

Meer info en aanmelden: secretariaat@mijnaansluiting.org.

Neem tijd voor het besturingsmodel

Parallel aan het voorbereiden van de pilot werkt het samenwerkingsverband aan hun besturingsmodel. Met heldere afspraken over taken, verantwoordelijkheden en overlegstructuren, voorkom je ruis verderop in het proces. Met de drie voorbeeld-besturingsmodellen zoals Rotterdam, Delft en AZON delen op www.desamenwerkwijzer.nl, hoeft niemand het wiel opnieuw uit te vinden. Zodra voor iedereen helder is in welke structuur en waarnaartoe gewerkt wordt, kan het samenwerkingsverband worden uitgebreid met andere partijen. Het ideaal is om de plannen van al deze partijen samen te brengen op één grote programmeertafel en de plannen goed op elkaar af te stemmen. Maar dat blijft met 27 gemeenten nog wel even toekomstmuziek. Eerst maar eens zorgen dat de pilot een succes wordt. *

De besproken sessies, formats en tools van bovengenoemde partijen en diverse andere cases zijn kosteloos te downloaden via de

bibliotheek op www.desamenwerkwijzer.nl. Zelf informatie of formats naar de bibliotheek opsturen kan via secretariaat@mijnaansluiting.org of het contactformulier op desamenwerkwijzer.nl. Hier kun je ook een afspraak maken om te sparren met experts.

Noot

1. Onder integraal programmeren wordt verstaan: het afstemmen van langetermijnplannen (inclusief bijbehorende financiering) van verschillende organisaties en/of organisatieonderdelen met één of meer publieke taken, die samenwerken bij werkzaamheden aan de onder- en bovengrond in een gebied.

Bekijk de informatiekaart.